

Державний вищий навчальний заклад
«Запорізький національний університет»
Міністерства освіти і науки України

О.Р. Саєнко, С.Г. Саєнко

ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ І АУДИТ

Методичні вказівки
до виконання самостійної роботи
для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»
напряму підготовки «Облік і аудит»

Затверджено
вченою радою ЗНУ
Протокол № _від _

Запоріжжя

2015

УДК: 657.6:336.221(075.8)

ББК: У053.31(4Укр)я73

С 146

Саєнко О.Р. Податковий контроль і аудит: методичні вказівки до самостійної роботи для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Облік і аудит» / О.Р. Саєнко, С.Г. Саєнко. – Запоріжжя: ЗНУ, 2015. – 49 с.

Методичні вказівки розроблено відповідно до навчальної та робочої програм курсу «Податковий контроль і аудит».

У виданні подано: зміст практичних занять з необхідними методичним порадами щодо самопідготовки; теми рефератів; завдання для самостійного виконання з прикладами розв'язку. Для діагностики рівня засвоєння знань запропоновано тести та питання для самоперевірки. Зміст основних понять навчальної дисципліни розкрито у термінологічному словнику.

У ході самостійної підготовки до практичних занять, розв'язання ситуаційних задач і написання рефератів студенти засвоять теоретичні, організаційні та правові основи податкового контролю і аудиту.

Для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Облік і аудит».

Рецензент *Т.В. Заховалко*

Відповідальний за випуск *Н.М. Шмиголь*

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Зміст практичних занять.....	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управління податковою системою	
Тема 1. Теоретичні та організаційні основи податкового контролю.....	6
Тема 2. Облік платників податків.....	10
Тема 3. Форми податкового контролю.....	13
Змістовий модуль 2. Порядок проведення податкового контролю при нарахуванні та сплаті податків	
Тема 4. Контрольна робота податкових органів у сфері непрямого оподаткування.....	16
Тема 5. Контрольна робота податкових органів у сфері прямого оподаткування.....	21
Тема 6. Особливості податкового контролю при спрощеній системі оподаткування.....	25
Тема 7. Контроль за правильністю справляння інших платежів.....	30
Тестові завдання для самостійного вирішення.....	37
Перелік питань для підсумкового контролю.....	43
Термінологічний словник.....	44
Література.....	46

ВСТУП

Податковий контроль являє собою комплексну й цілеспрямовану систему економіко-правових дій компетентних органів державної влади, яка базується на законодавстві в галузі оподаткування та спрямована на збір і аналіз інформації про виконання платниками податків обов'язку зі сплати податків.

Мета проведення податкового контролю - виявлення фактів порушення податкового законодавства, їх припинення, забезпечення достовірності даних про повноту та своєчасність сплати податків і зборів, а також перевірка законності операцій і дій та притягнення до відповідальності платників податків.

Податковий контроль є необхідною умовою функціонування податкової системи. При відсутності або низької ефективності податкового контролю важко розраховувати на те, що платники податків будуть своєчасно і в повному обсязі сплачувати податки і збори. Таким чином, податковий контроль дозволяє поповнювати державний бюджет і дисциплінувати платників податків.

У широкому сенсі податковий контроль охоплює всі сфери діяльності контролюючих органів, що пов'язані з управлінням системою оподаткування.

У вузькому сенсі під податковим контролем розуміють порядок проведення податкових перевірок уповноваженими органами.

Перед податковим контролем стоять такі завдання:

- забезпечити повноту і своєчасність виконання податкових зобов'язань перед бюджетом;
- сприяти правильному веденню податкового обліку та складання податкової звітності;
- забезпечити дотримання чинного податкового законодавства;
- виявити і припинити податкові правопорушення.

Метою вивчення дисципліни «Податковий контроль та аудит» є отримання студентами базових знань з теорії та практики податкового контролю і аудиту й набуття вмінь їх використання у практичній діяльності для прийняття адекватних управлінських рішень.

Завдання дисципліни: опанування особливостей податкового контролю і аудиту; з'ясування об'єктивної необхідності, сутності й ролі податків за умов переходу до економіки ринкового типу; висвітлення організації та шляхів розвитку податкової системи і державного регулювання податкової діяльності; визначення основних закономірностей у сфері податкових відносин між державою та платниками податків.

Зміст дисципліни розкривається у таких темах:

Тема 1. Теоретичні та організаційні основи податкового контролю

Тема 2 . Облік платників податків

Тема 3. Форми податкового контролю

Тема 4. Контрольна робота податкових органів у сфері непрямого оподаткування

Тема 5. Контрольна робота податкових органів у сфері прямого оподаткування

Тема 6. Особливості податкового контролю при спрощеній системі оподаткування

Тема 7. Контроль за правильністю справляння інших платежів

Навчальним планом у рамках вивчення курсу «Податковий контроль і аудит» передбачене виконання самостійної роботи, у зв'язку з чим виникла потреба у запропонованому виді видання.

У виданні подано: зміст практичних занять з необхідними методичним порадами щодо самопідготовки; теми рефератів; завдання для самостійного виконання з прикладами розв'язку; тести; термінологічний словник.

Розроблені методичні вказівки сприятимуть формуванню навичок самостійної обробки навчальної та нормативно-законодавчої інформації щодо організаційних аспектів діяльності податкових органів та систематизації знань, набутих студентами у процесі вивчення таких дисциплін, як «Облік і звітність в оподаткуванні» та «Податкове планування і прогнозування».

Зміст видання відповідає навчальній та робочій програмам дисципліни.

ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПОДАТКОВОЮ СИСТЕМОЮ

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ

Мета: засвоєння теоретичних, правових та організаційних основ податкового контролю.

План практичного заняття

1. Поняття податкового контролю, його функції і завдання.
2. Складові елементи податкового контролю.
3. Податковий аналіз, прогнозування і планування податків у системі податкового контролю.
4. Податковий контроль: сутність та види.
5. Державна податкова служба України, її структура, статус і підпорядкування.
6. Функції органів ДФС України.
7. Права, обов'язки і відповідальність податкових органів.
8. Відповідальність платників податків.

Методичні вказівки

При вивченні першого питання необхідно звернути увагу на те, що для забезпечення надходження запланованих сум до бюджету потрібно здійснювати контроль за правильністю нарахування та своєчасністю сплати податків та обов'язкових платежів. Цей вид діяльності передбачає проведення перевірки податкового обліку та здійснення контролю за дотриманням податкового законодавства.

При підготовці другого питання необхідно врахувати, що основними елементами податкового контролю є: суб'єкт податкового контролю (уповноважений контролюючий орган); об'єкт контролю; форми і методи контролю; порядок здійснення податкового контролю; заходи податкового контролю; напрямки податкового контролю; техніка та технологія податкового контролю; категорії посадових осіб (кадри) податкового контролю; періодичність і глибина податкового контролю.

Вивчення третього питання передбачає усвідомлення економічної сутності планування, прогнозування та аналізу податкових надходжень для визначення ймовірності виникнення тих чи інших непередбачуваних подій, оцінки ризику настання важкопрогнозованих фінансових і податкових ситуацій, аналізу розбіжності між цілями платників податків і фіскальними цілями держави, зведенню до мінімуму фінансових витрат.

У четвертому питанні насамперед необхідно засвоїти, що контроль за дотриманням податкового законодавства здійснюється шляхом проведення

камеральних, документальних та тематичних перевірок.

Вивчаючи п'яте питання, необхідно засвоїти, що Державна фіскальна служба в Україні є одним з провідних органів державної виконавчої влади, що представляє інтереси держави в правовідносинах між державою і платником з приводу сплати податків.

При вивченні шостого питання необхідно з'ясувати, яким чином Державна фіскальна служба виконує безпосередньо та організовує роботу головних управлінь ДФС по областях та державних податкових інспекцій

У сьомому питанні необхідно звернути увагу на те, що права, обов'язки і відповідальність податкових органів чітко регламентовані статтями 19 та 20 Податкового Кодексу України.

При вивченні восьмого питання необхідно чітко засвоїти, що вчинення платниками податків порушень законів з питань оподаткування тягне за собою відповідальність, передбачену Податковим Кодексом та іншими законами України (глава 11 ПКУ).

Питання для самостійного опрацювання

1. З'ясувати правовий і соціальний захист посадових осіб органів ДФС.
2. Розглянути організаційну структуру ДФС України, надати характеристику головних підрозділів.
3. Розглянути організаційну структуру ДФС в області.
4. Розглянути організаційну структуру ДПІ в місті (районі).
5. Дослідити особливості функціонування офісів великих платників податків як нової форми організації податкових відносин.
6. Визначити місце та роль податкової міліції в системі органів ДФС.

Теми рефератів

1. Становлення та розвиток податкової служби в Україні.
2. Податкові служби в розвинених країнах світу.
3. Аналітична робота в органах ДФС.
4. Оцінка ефективності діяльності податкових органів.
5. Масово-роз'яснювальна робота органів ДФС.
6. Порядок розгляду звернень громадян в органах ДФС України.
7. Організація управлінської праці в органах ДФС.
8. Менеджмент кадрового забезпечення податкових органів.
9. Організація діловодства в роботі податкового інспектора.
10. Концепція модернізації ДФС в Україні.

Завдання для самостійної роботи

Ситуаційні задачі:

1. У вересні 2014 року бухгалтер компанії знайшов помилку в розрахунках витрат, які були відображені в Декларації з податку на прибуток за період квітень-червень 2014 року.

Ця помилка призвела до заниження суми податкового зобов'язання на суму 10 000 грн. Розрахуйте суму штрафних санкцій у разі самостійної подачі

уточнюючого розрахунку.

2. Розрахуйте суми штрафних санкцій за результатами документальної перевірки у серпні 2014 року щодо заниження у червні 2014 року податку на додану вартість на суму 10 000 грн., якщо податкове повідомлення було отримано платником 31 серпня 2014 року.

3. Поєднайте термін з його тлумаченням:

Термін	Роз'яснення
1. Загальність оподаткування	А. Установлення податків та зборів, обсяг надходжень від сплати яких до бюджету значно перевищує витрати на їх адміністрування.
2. Рівність усіх платників перед законом	Б. Кожна особа зобов'язана сплачувати встановлені цим Кодексом, законами з питань митної справи податки та збори, платником яких вона є згідно з положеннями цього Кодексу.
3. Невідворотність настання визначеної законом відповідальності	В. Недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації.
4. Презумпція правомірності рішень платника податку	Г. Установлення податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків.
5. Фіскальна достатність	Д. Установлення строків сплати податків та зборів, виходячи із необхідності забезпечення своєчасного надходження коштів до бюджетів для здійснення витрат бюджету та зручності їх сплати платниками.
6. Соціальна справедливість	Е. Визначення на законодавчому рівні всіх обов'язкових елементів податку.
7. Економічність оподаткування	Ж. Зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. Податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року.
8. Нейтральність оподаткування	З. Установлення податків та зборів з урахуванням необхідності досягнення збалансованості витрат бюджету з його надходженнями.
9. Стабільність	І. В разі, якщо норма закону чи іншого нормативно-правового акта, виданого на підставі закону, або якщо норми різних законів чи різних нормативно-правових актів припускають неоднозначне (множинне) трактування прав та обов'язків платників податків або контролюючих органів, у наслідок чого є можливість прийняти рішення на користь як платника податків, так і контролюючого органу.
10. Єдиний підхід до встановлення податків та зборів	К. Установлення податків та зборів відповідно до платоспроможності платників податків.
11. Рівномірність та зручність сплати	Л. Забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу.

Приклад виконання самостійного завдання

За результатами податкової перевірки платнику було вручено податкове повідомлення про необхідність сплати податкового боргу в сумі 6000 грн. (2000 грн. штрафні санкції, 4000 грн. – донарахований податок). Граничний термін погашення боргу 01.03. 20__р. Платник сплатив зазначену суму частинами:

01.03.20__ - 2000грн., 23.03.20__ - 1000грн., 28.04.20__ - 3000грн.

Облікова ставка НБУ протягом періоду змінювалась та склала:

з 01.03.20__ по 19.03.20__ - 12%; з 20.03.20__ по 19.04.20__ - 10%; з 19.04.20__ - по 30.04.20__ - 8%. Розрахувати штрафні санкції.

Розв'язок

1. Розрахуємо пеню:

Перша частина пені – $1000 \times 12\% \times 24 \times 120\% / 365 = 9,46$ грн.

Друга частина пені – $3000 \times 12\% \times 58 \times 120\% / 365 = 68,65$ грн.

Усього пені - 78,11 грн.

2. Штраф за несвоєчасну сплату:

$1000 \times 10\% = 100$ грн.

$3000 \times 20\% = 600$ грн.

Усього 700 грн.

Рекомендована література: [2, 4, 20, 23, 29].

ТЕМА 2. ОБЛІК ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ

Мета: набуття навичок організації обліку платників податків у податковому органі.

План практичного заняття

1. Організація обліку платників податків в органах ДФС.
2. Облікова справа платника податків та порядок її формування.
3. Робота податкових органів з метою забезпечення повноти обліку платників податків.
4. Облік платників податків – юридичних осіб.
5. Облік платників податків – фізичних осіб.
6. Облік платників ПДВ.
7. Державний реєстр фізичних осіб – платників податків та інших обов'язкових платежів: мета створення, зміст інформації, джерела формування єдиного інформаційного фонду.
8. Організація роботи податкових органів при реєстрації фізичних осіб у ДРФО.

Методичні вказівки

При вивченні теми 2 «Облік платників податків» необхідно спиратись на 2 розділ ПКУ.

При вивченні першого питання необхідно звернути увагу на те, що облік платників податків здійснюється з метою створення умов для ведення податковими органами контролю за правильністю нарахування, своєчасністю і повнотою сплати податків та дотриманням податкового законодавства.

При підготовці другого питання необхідно врахувати, що облікова справа платника податків формується з переліку документів, які подаються платником податків до органів державної податкової служби при взятті його на податковий облік.

У третьому питанні необхідно звернути увагу на те, що для забезпечення повноти обліку платників податків органи державної фіскальної служби здійснюють перевірку відповідності районного рівня Єдиного банку даних про платників податків – юридичних осіб та Реєстру фізичних осіб даним відповідних органів державної реєстрації.

Вивчення четвертого питання передбачає ознайомлення зі статтею 64 ПКУ та порядком надання відомостей державним реєстратором згідно із Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців".

При підготовці п'ятого питання необхідно засвоїти, що облік платників податків – фізичних осіб регламентується статтею 65 ПКУ та здійснюється за місцем їх державної реєстрації на підставі відомостей з реєстраційної картки, наданих державним реєстратором згідно із Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців".

Опрацювання шостого питання здійснюється відповідно до статей 181-

185 ПКУ.

При підготовці сьомого питання необхідно чітко усвідомити, що Держаний реєстр фізичних осіб – платників податків та інших обов'язкових платежів регламентується статтею 70 ПКУ.

Даючи відповідь на восьме питання плану, необхідно почати з того, що Державний реєстр фізичних осіб — платників податків (скорочено ДРФОПІ або ДРФО) — автоматизований банк даних, створений для забезпечення єдиного державного обліку фізичних осіб, які зобов'язані сплачувати податки, збори, інші обов'язкові платежі до бюджетів та внески до державних цільових фондів у порядку і на умовах, що визначаються законодавчими актами України.

Питання для самостійного опрацювання

1. Розглянути порядок обліку неприбуткових організацій та установ.
2. Визначити особливості обліку постійних представництв нерезидентів в Україні як платників податку на прибуток.

Завдання для самостійної роботи

Ситуаційні задачі:

1. Приватне підприємство надає послуги автосервісу. Обсяг виконаних робіт за рік – 310000 грн. Чи повинно підприємство зареєструватися як платник ПДВ?
2. Підприємство планує знятися з обліку в органі ДФС. При цьому воно має заборгованість з податку на прибуток у сумі 50 грн. Які дії працівників органу ДФС?
3. Товариство з обмеженою відповідальністю здійснює торгівлю за готівкові кошти. Обсяг виручки від реалізації – 25 тис. грн. Чи повинно підприємство зареєструватися як платник ПДВ?
4. Відповідно до чинного законодавства релігійна організація віднесена до неприбуткової установи. Чи потрібно цій організації стати на облік в ДПС?
5. Громадянка І.І. Іванова змінила прізвище. Чи необхідно їй видати новий ідентифікаційний код з ДРФО?

Приклад виконання самостійного завдання

Власником ТОВ «Омега» прийнято рішення про ліквідацію підприємства згідно наказу № 56 від 03.03.20__р. Необхідно визначити перелік документів для зняття з обліку як платника податків та строки їх подання.

Розв'язок

У разі прийняття власником рішення про ліквідацію підприємства необхідно у 3-денний термін після виходу наказу подати до податкових органів такі документи:

1. Заяву про зняття з обліку платника податків;
2. Заяву про зняття з обліку платника ПДВ, а також оригінали Свідоцтва копії;

3. Оригінал довідки про реєстр платника податків;
4. Копію наказу про ліквідацію підприємства;
5. Копію наказу про створення ліквідаційної комісії;
6. Ліквідаційну картку органів державної статистики.

У 10-денний термін від дня подання заяви складається ліквідаційний баланс у формі річного звіту, який подається на перевірку до податкових органів.

Темі рефератів

1. Облік великих платників податків в органах ДФС.
2. Облік платників окремих податків в органах ДФС.
3. Організація розшуку суб'єктів господарювання, які ухиляються від обліку та сплати податків.

Рекомендована література: [4, 25, 29, 32, 33, 37, 51,].

ТЕМА 3. ФОРМИ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ

Мета: ознайомлення із сутністю та формами податкового контролю; вивчення особливостей організації контрольно-перевірочного процесу.

План практичного заняття

1. Сутність податкового аудиту. Податковий ризик та його моніторинг.
2. Види податкових перевірок.
3. Порівняльна характеристика планових виїзних, позапланових виїзних і невиїзних документальних перевірок.
4. Підготовка контрольно-перевірочного процесу.
5. Виконання контрольно-перевірочних дій.
6. Узагальнення та реалізація результатів перевірки.
7. Особливості контролю податкових органів за здійсненням розрахункових операцій у сфері готівкового обігу.
8. Особливості контролю податкових органів у сфері зовнішньоекономічної діяльності та валютного контролю.

Методичні вказівки

При вивченні першого питання необхідно звернути увагу на те, що головною метою моніторингу податкових ризиків є підвищення ефективності роботи підрозділів податкового аудиту в умовах обмеження фінансовими і трудовими ресурсами, а також дієвий контроль за дотриманням клієнтами податкового законодавства.

При підготовці другого питання необхідно врахувати, що податкові перевірки є найважливішою формою податкового контролю. Вони класифікуються залежно від форми ініціювання та місця їх проведення.

При вивченні третього питання необхідно опиратись на статті 77-79 ПКУ та пам'ятати, що документальна планова перевірка повинна бути передбачена у плані-графіку проведення планових документальних перевірок, в той час як документальна позапланова перевірка здійснюється за наявності хоча б однієї з зазначених обставин у ПКУ.

У четвертому питанні необхідно звернути увагу на те, що підготовка контрольно-перевірочного процесу складається з наступних етапів: відбір платника податків; планування перевірки; організаційні заходи з підготовки перевірки; доперевірочний аналіз накопиченої інформації про платника податків; підготовка програми перевірки; повідомлення платника податків про перевірку; формування контрольно-перевірочної бригади; оформлення посвідчень на право перевірки; повідомлення про початок перевірки інших контролюючих органів, що беруть в ній участь.

Вивчаючи п'яте питання, необхідно засвоїти, що виконання контрольно-перевірочних дій складається з наступних етапів: пред'явлення повноважень платнику податків; вирішення організаційних питань з платником щодо перевірки; застосування заходів впливу на платника податків у разі протидії щодо проведення перевірки; вивчення документів, операцій та записів в

облікових регістрах та звітності; надання вказівок про відновлення обліку в платника податків; проведення перевірочних дій (інвентаризація, контрольні обміри тощо); проведення зустрічних перевірок, звірок; направлення запитів; вивчення та аналіз виявлених порушень; надання інформації податковій міліції для оперативного супроводження; відбір пояснень посадових осіб; передача матеріалів для продовження перевірки податковій міліції; вилучення документів.

При підготовці шостого питання необхідно вивчити такі елементи узагальнення та реалізації результатів перевірки: приймання актів та довідок від членів контрольно-перевірочної бригади; опрацювання результатів зустрічних перевірок; групування виявлених порушень; узагальнення та оформлення результатів перевірки; ознайомлення посадових осіб платника податків з актом перевірки; розгляд спірних питань; прийняття рішення за результатами перевірки; процесуальне оформлення рішень; розгляд апеляції платника податків на прийняте рішення; проведення повторної чи додаткової перевірки; направлення матеріалів до інших контролюючих органів, органів влади чи правоохоронних органів згідно з їх компетенцією; забезпечення надходжень до бюджетів донарахованих платежів; надання даних для складення внутрішньовідомчої звітності щодо проведеної роботи.

У цьому питанні необхідно звернути увагу на те, що готівковий обіг призводить до великої кількості порушень, пов'язаних у тому числі й з приховуванням доходів від оподаткування та обслуговуванням тіньового капіталу.

При вивченні восьмого питання необхідно враховувати, що контроль за валютними операціями полягає в налагодженні постійно діючого контролю за діяльністю суб'єктів ЗЕД і виконанні ними вимог валютного законодавства, рухом валютних потоків та забезпеченням оперативного реагування на виявлені факти порушень.

Питання для самостійного опрацювання

1. Визначити види відповідальності платників податків.
2. Розглянути типові порушення і схеми ухилення у сфері оподаткування.
3. Сформулювати основні складові менеджменту оптимізації податкових зобов'язань.
4. Дослідити методологію податкового аудиту.
5. Розглянути порядок вилучення документів платників податків.

Ситуаційні задачі:

1. Після проведення податкової перевірки був складений акт і один його екземпляр був переданий платнику податків. Платник не погоджується з висновками, що зроблені податковим аудитором за результатами перевірки. Протягом якого терміну платник має право подати свої заперечення до акту перевірки?

2. Платник податку отримав повідомлення про проведення планової

податкової перевірки. Які документи повинні надати податкові аудитори до початку її проведення?

Приклад виконання самостійного завдання

При проведенні 11 лютого 2014 р перевірки правильності обчислення земельного податку та за умови своєчасного подання податкових розрахунків, податкові органи мають право донарахувати земельний податок за розрахунком за 2012 рік. Чи мають право податкові органи донарахувати податкові зобов'язання за розрахунком земельного податку за 2008р.?

Розв'язок:

Податкові органи мають право перевірити розрахунок земельного податку, але податкові зобов'язання не можуть бути визначені податковим органом, оскільки від граничного терміну подання розрахунку минуло більше ніж 1095 днів, тому платник вважається вільним від донарахування.

Теми рефератів

1. Організація кабінетного аудиту.
2. Порядок розподілу платників податків за категоріями уваги та їх супроводження.
3. Банк даних про сумнівні фінансові операції.
4. Порядок планування перевірок суб'єктів господарювання.
5. Проблеми організації проведення документальних перевірок.
6. Структура управління Державною митною службою України.
7. Ліцензування і квотування зовнішньоекономічних операцій як форми контролю у сфері ЗЕД.

Рекомендована література: [2, 23-26, 38-39, 52-53, 58, 62].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ ПРИ НАРАХУВАННІ ТА СПЛАТІ ПОДАТКІВ

ТЕМА 4. КОНТРОЛЬНА РОБОТА ПОДАТКОВИХ ОРГАНІВ У СФЕРІ НЕПРЯМОГО ОПОДАТКУВАННЯ

Мета: оволодіння методикою здійснення податкового контролю у сфері непрямого оподаткування.

План практичного заняття

1. Невійзна документальна перевірка податкової декларації з ПДВ.
2. Виїзна документальна перевірка ПДВ.
3. Аудит бюджетного відшкодування ПДВ.
4. Невійзна документальна перевірка розрахунку акцизного податку.
5. Виїзна документальна перевірка акцизного податку.
6. Контроль за нарахуванням і сплатою митних платежів.

Методичні вказівки

При вивченні першого питання необхідно звернути увагу на те, що документальна невіїзна перевірка проводиться у разі виявлення за результатами автоматизованого зіставлення даних ПЗ та ПК у розрізі контрагентів платників другої категорії (незалежно від того, чи є арифметичні або методологічні помилки у поданій платником податковій звітності з ПДВ).

При підготовці другого питання необхідно врахувати, що виїзна перевірка проводиться виключно щодо законності декларування заявленого до відшкодування з бюджету ПДВ та/або від'ємного значення з ПДВ, яке становить більше 100 тис. гривень.

Вивчення третього питання передбачає ознайомлення із статтею 200.19 ПКУ, згідно з якою встановлено, що право на отримання автоматичного бюджетного відшкодування ПДВ мають платники, які відповідають одночасно таким критеріям: не перебувають у судових процедурах банкрутства відповідно до Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом"; юридичні та фізичні особи - підприємці, включені до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців; мають необоротні активи, залишкова балансова вартість яких перевищує у дванадцять разів суму податку, заявлену до відшкодування; не мають податкового боргу; великий платник податків не декларував від'ємне значення об'єкта оподаткування податком на прибуток за підсумками останнього звітного (податкового) року.

У четвертому питанні необхідно звернути увагу на те, що перевірка з правильності розрахунку і своєчасності сплати акцизного збору повинна починатися з визначення переліку підакцизних товарів відповідно до діючого в Україні законодавства.

У п'ятому питанні необхідно звернути увагу на правильність визначення

оподатковуваного обороту при обміні на території України підакцизними товарами власного виробництва, при їх безкоштовній передачі, при натуральній оплаті праці і при використанні їх на невикробничі цілі.

При вивченні шостого питання необхідно враховувати, що мито стягується з усіх суб'єктів підприємницької діяльності та фізичних осіб - у відношенні товарів, що ввозяться на територію України, в тому числі в супроводжуваному та несупроводжуваному багажі, а також тих, що пересилаються.

Питання для самостійного опрацювання

1. Порядок здійснення митного контролю й митного оформлення товарів із застосуванням вантажної митної декларації.
2. Методи розрахунку митної вартості товарів.
3. Види митних режимів.
4. Порядок складання звітності з акцизного податку.
5. Особливості оподаткування акцизним податком алкогольних напоїв та тютюнових виробів.
6. Особливості оподаткування акцизним податком експортно-імпорتنих операцій.
7. Особливості оподаткування податком на додану вартість імпорتنих операцій.

Завдання для самостійної роботи

Задача №1

ВАТ “Патріот” виготовляє спортивний інвентар і товари для інвалідів. Загальний обсяг поставлених товарів у звітному періоді становив 200 тис. грн. без ПДВ, зокрема товари для інвалідів – 80 тис. грн.

У цьому ж звітному періоді сплачено постачальникам вартість матеріалів на суму 90 тис. грн. з ПДВ, які використовуються для виробництва спортивного інвентарю і товарів для інвалідів.

У попередньому звітному періоді було здійснено продаж товарів для інвалідів, які не входять до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України, на суму 20 тис. грн. (ці товари було задекларовано як такі, що не підлягають оподаткуванню).

Крім того, в звітному періоді підприємство повернуло неякісну сировину постачальнику на суму 30 тис. грн. з ПДВ.

Суму ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету, підприємство визначило в розмірі 1 тис. грн. Перевірити достовірність цієї суми.

Задача 2

Працівниками ДПІ в м. Запоріжжя в грудні 201_ р. проведена позапланова виїзна перевірка ТОВ “Українець” за лютий 201_ р. щодо достовірності бюджетного відшкодування ПДВ.

Розкрити причини проведення позапланових виїзних перевірок, перевірити правильність нарахування ПДВ та застосувати відповідні штрафи

санкції виходячи з таких даних, грн. (таблиця 1):

Таблиця 1

Дані по підприємству для перевірки

№	Зміст операції	Сума з ПДВ	За даними ТОВ "Українець"		За даними перевірки	
			ПЗ	ПК	ПЗ	ПК
За даними податкової декларації з ПДВ за лютий 200X р.						
1	Податкове зобов'язання		17 850			
2	Податковий кредит			19 050		
За даними позапланової виїзної перевірки за лютий 200X р.						
1	Отримано кредит банку	50 000				
2	Отримані сировина і матеріали від постачальника А (перша подія)	22 200				
3	Отримані товари від постачальника Б	12 000				
4	Перераховані кошти постачальнику А (друга подія)	10 000				
5	Придбаний вантажний автомобіль	54 600				
6	Придбані товари, які не призначені для їх використання в господарській діяльності	860				
7	Списані сировина і матеріали на виробництво продукції	18 500				
8	Нарахована заробітна плата працівникам	8 700				
9	Здійснені нарахування на заробітну плату					
10	Нарахована амортизація	1 640				
11	Повернена частина кредиту	20 000				
12	Сплачені відсотки за кредит	1 500				
13	Відвантажено продукцію покупцям	90 000				
14	Отримана попередня оплата за продукцію на експорт (2520 дол. США, курс 16,5)	?				
15	Отримана попередня оплата від покупця	16 500				
16	Передані матеріали на ремонт бази відпочинку, що знаходиться на балансі підприємства з 1995 р.	600				

Задача 5

У результаті документальної перевірки ТОВ "Свобода", яку проведено 23.03 поточного року, встановлено, що за січень поточного року підприємством одержано такі показники, грн.:

Назва групи товару	Отримано від постачальників (з ПДВ)		Виручка від реалізації товарів
	усього	у тому числі отримано, але не оплачено	
Готовий одяг	20 100	18 000	28 980
Тканини	1 005	1 005	1 800
Парфюмерно-косметичні вироби	52 056	21 460	76 800
Вітчизняні продукти дитячого харчування	12 350	10 800	23 121
Канцелярські товари	52 743	46 305	82 320

За доставку товарів від постачальників підприємство сплатило приватному підприємцю, що не є платником ПДВ, - 21200 грн.

За даними податкової декларації з ПДВ за січень поточного року ТОВ "Свобода" задекларувало податкове зобов'язання - 26600 грн., податковий кредит - 20984 грн.

Перевірити достовірність обчислення ПДВ. У разі виявлення порушень нарахувати штрафні санкції, пеню та визначити загальну суму донарахувань до

бюджету, враховуючи, що платіжне доручення на сплату податкового боргу подано до банку 01.06.

Задача 6

У квітні ТОВ "Хортиця" виготовило 1600 пляшок (0,5 л) горілки місткістю 40 %, з яких 1000 пляшок реалізовано підприємствам торгівлі, 300 пляшок - за бартерними угодами і 250 пляшок реалізовано робітникам за собівартістю.

Собівартість 1 пляшки горілки - 3,5 грн. Рентабельність виробництва 20 %.

Акцизний збір визначено в сумі 4200 грн., а ПДВ - 1325 грн.

Перевірити правильність обчислення акцизного збору і ПДВ, а також застосувати відповідні штрафні санкції, якщо перевірка проводилась з 1 по 15 жовтня. Сума податкового боргу сплачена через 35 днів після 10-денного терміну, зазначеного в податковому повідомленні.

Задача 7

ТОВ "Альфа" за серпень 201X р. отримало такі показники:

Показник	Одиниця виміру	Значення
Випуск продукції	грн.	65 600
Реалізація продукції без ПДВ усього, в тому числі:		53 800
• на експорт;	грн.	1300
• звільнені від оподаткування		2500
Продажна ціна за одиницю продукції з ПДВ	грн.	18,50
Закуплено сировину і матеріали без ПДВ всього, з них:		57 000
• використано не в господарській діяльності;	грн.	2 700
• використано для виробництва товарів на експорт		800
Ввезено імпорتنі товари	дол.	6 700
Витрати на транспортування імпорتنих товарів	грн.	1 000
Мито	%	20
Податковий вексель (погашення - 15.09)	грн.	5 000
Виручка від реалізації імпорتنих товарів в Україні з ПДВ	грн.	16 800

30.09 поточного року проведено планову виїзну перевірку підприємства за серпень 201X р. і встановлено, що фактична реалізація виготовленої продукції склала 58600 грн., зокрема на експорт - 1000 грн., звільнено від оподаткування 500 грн.

Курс НБУ -12,5 грн. за 1 долар.

Необхідно:

1. Нарахувати суму ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету, до перевірки.
2. Заповнити податкову декларацію з ПДВ.
3. Визначити термін подання податкової декларації з ПДВ, а також види і суму штрафних санкцій за умов, що декларацію було подано платником на 1 день пізніше встановленого строку.
4. Визначити суму ПДВ в результаті проведення планової виїзної перевірки.
5. Скласти фрагмент акта документальної перевірки ПДВ.
6. Застосувати відповідні штрафні санкції за результатами перевірки (розрахунок у додатку до акта).
7. Заповнити необхідні форми податкового повідомлення-рішення.

Приклад виконання самостійного завдання:

Податкова інспекція в м. Запоріжжі передала ВАТ «Орлан» для реалізації конфіскований товар на суму 100000 грн. (без ПДВ), комісійна винагорода для підприємства «Орлан» складатиме 5 % від загальної суми реалізації товару. Сума ПДВ, яку задекларовано підприємством «Орлан» складає 1000 грн. Перевірити правильність розрахованої суми.

Розв'язок

1. Розрахуємо загальну суму реалізації конфіскований товар:
 $100000 \times 20\% = 120000 \text{ грн}$
 2. Розрахуємо комісійну винагороду підприємству «Орлан»:
 $120000 \times 5\% / 100\% = 6000 \text{ грн}$
 3. Сума податкових зобов'язань з ПДВ:
 $6000 \times 20\% / 100\% = 1000 \text{ грн.}$
- Сума податкових зобов'язань з ПДВ розрахована без помилок.

Теми рефератів

1. Організація роботи органів ДПС із податковими векселями.
2. Організація податкової роботи за наявністю марок акцизного збору.

Рекомендована література: 12, 21-22, 25, 42, 44-45, 61, 7

ТЕМА 5. КОНТРОЛЬНА РОБОТА ПОДАТКОВИХ ОРГАНІВ У СФЕРІ ПРЯМОГО ОПОДАТКУВАННЯ

Мета: оволодіння методикою здійснення податкового контролю у сфері прямого оподаткування юридичних осіб.

План практичного заняття

1. Невійзна документальна перевірка декларації з податку на прибуток підприємства.
2. Війзна документальна перевірки оподаткування прибутку.
3. Достовірність відображення в обліку доходів.
4. Достовірність відображення в обліку витрат.
5. Дотримання порядку обліку основних засобів і нарахування амортизації.

Методичні вказівки

При вивченні першого питання необхідно звернути увагу на те, що при перевірці інспектор у першу чергу визначає, хто є платником податку на прибуток відповідно до законодавства України. Особлива увага приділяється резидентству платників, правильності їх реєстрації в податкових органах.

При підготовці другого питання необхідно врахувати, що документальна війзна податкова перевірка з податку на прибуток має встановити правильність ведення податкового обліку платником податків за такими напрямками: облік доходів та визначення дати їх визнання; облік витрат та визначення дати їх визнання; визнання витрат подвійного призначення; віднесення об'єктів основних засобів до певної групи; встановлення нормами кодексу мінімально допустимого строку корисного використання основних засобів, який має бути закріплено в наказі про облікову політику підприємства; застосування методів амортизації; здійснення індексації вартості основних засобів, якщо значення коефіцієнта індексації перевищує одиницю.

У третьому питанні необхідно звернути увагу на те, що доходи визначаються на підставі первинних документів, що підтверджують отримання платником податку доходів, обов'язковість ведення і зберігання яких передбачено правилами ведення бухгалтерського обліку, та інших документів, встановлених розділом II ПКУ.

При підготовці до четвертого питання необхідно пам'ятати, що витрати, які враховуються для визначення об'єкта оподаткування, визнаються на підставі первинних документів, що підтверджують здійснення платником податку витрат, обов'язковість ведення і зберігання яких передбачено правилами ведення бухгалтерського обліку, та інших документів, встановлених розділом II ПКУ.

При підготовці до п'ятого питання необхідно вивчити порядок обліку вартості, що амортизується, у тому числі облік вартості ремонту та поліпшення об'єктів основних засобів, отриманих безоплатно або наданих в оперативний лізинг (оренду) або отриманих в концесію чи створених (збудованих)

концесіонером відповідно до Закону України "Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, тепlopостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності", як окремих об'єкт амортизації.

Питання для самостійного опрацювання

1. Оподаткування операцій особливого виду.
2. Безнадійна та сумнівна заборгованість.
3. Методи амортизації об'єктів основних засобів.
4. Витрати на ремонт основних засобів, що перебільшують 10%.

Завдання для самостійної роботи

Задача 1

Доходи підприємства за звітний період характеризуються такими даними:

№	Показник	Сума, грн. без ПДВ
1	Відвантажена готова продукція	18 500
2	Отримана попередня оплата від покупця за товари, які відвантажені в попередньому звітному періоді	2 400
3	Отримані відсотки за депозитним договором	700
4	Отримана попередня оплата від покупців	26 325
5	Отримана попередня оплата від приватного підприємця, який є платником єдиного податку	1 990
6	Виявлені надлишки матеріальних цінностей за результатами інвентаризації	300
7	Отримані дивіденди від нерезидента	5 000
8	Реалізована продукція, оплата якої була здійснена в попередньому звітному періоді	13 700
9	Безкоштовно отримані меблі для офісу	1 430
10	Реалізована продукція за готівку через касу підприємства	1 855
11	Емісійний дохід	2 960
12	Отримана міжнародна технічна допомога	10 000
	Усього валовий дохід	85 160

Встановити правильність відображення вказаних доходів у декларації. У разі виявлення порушень визначити їх вплив на стан розрахунків із бюджетом.

Задача 2

Протягом IV кварталу ТОВ "Меридіан" - платник податку на прибуток на загальних підставах - здійснювало операції з купівлі-продажу товарів за зовнішньоекономічними договорами. За звітний період підприємство реалізувало продукцію на експорт:

- 17.10 - 2 400 дол. США (курс НБУ 13,15 грн. за 1 дол. США);
- 24.12 - 4 860 дол. США (курс НБУ 16 грн. за 1 дол. США).

Станом на кінець звітної періоду заборгованість не погашено.

У тому ж періоді (28.10) підприємство уклало договір на купівлю сировини з нерезидентом, який знаходиться в офшорній зоні, й перерахувало

йому 3800 дол. США (курс НБУ 14,2 грн. за 1 дол. США). На кінець звітнього кварталу сировина не отримана. Згідно з вантажною митною декларацією від 11.12 отримано товар на суму 1540 дол. США (курс НБУ 16,1 грн. за 1 дол. США). Станом на кінець звітнього періоду борг не погашено.

Крім того, на початок звітнього періоду в обліку підприємства відображена дебіторська заборгованість - 6110 дол. США (курс НБУ 16,25 грн. за 1 дол. США). 15.11 заборгованість була частково погашена в сумі 2000 дол. США (курс НБУ 16,10 грн. за 1 дол. США). Станом на 31.12 курс НБУ становив 16,05 грн. за 1 дол. США. За даними декларації з податку на прибуток підприємства податкове зобов'язання визначене в сумі 1368 грн. і сплачене 20.01 наступного року. Перевірити достовірність цієї суми, враховуючи, що планова документальна перевірка підприємства була проведена в червні, а сума донарахованого податку і штрафних санкцій сплачена через 27 днів після 10-денного терміну, що зазначений у податковому повідомленні.

Задача 3

У результаті планової виїзної перевірки ТОВ "Арагорн" з питань достовірності обчислення, повноти і своєчасності сплати в бюджет податку на прибуток за I квартал 201_ р., яка проведена 20.12.201_, встановлено, грн. без ПДВ.

№	Показник	За даними:	
		ТОВ "Арагорн"	документальної перевірки
1	Доходи:		
	• доходи від реалізації продукції	38 700	46 200
	• доходи від спільної діяльності	-	1 200
	• безповоротна фінансова допомога	1 000	?
	• доходи минулих років, виявлені в звітному періоді	-	3 500
	• емісійний дохід	500	?
	• доходи від здійснення операцій лізингу	2 350	?
	• отримані штрафи за рішенням суду	740	?
2	Витрати:		
	• витрати на придбання сировини	35 640	29 860
	• витрати на проведення свят для працівників	2 000	?
	• оплата вартості сировини, яка ще не отримана	8 760	5 260
	• витрати на фінансування особистих потреб фізичних осіб	3 290	?
	• витрати на оплату праці	5 300	4 300
	• відрахування на соціальні заходи	2 100	1 770
	• витрати, не віднесені до витрат минулих періодів у зв'язку з втратою документів та підтверджених документами у звітному періоді	1 090	?
	• витрати, не підтвержені документами	600	?
	• витрати, не враховані в минулих періодах у зв'язку з допущенням помилок та виявлених у звітному періоді	-	850
	• витрати на зберігання продукції	3 410	?
3	Амортизаційні відрахування	4 860	5 500

Необхідно:

1. Визначити податок на прибуток.
2. Провести перевірку достовірності обчислення податку на прибуток за даними планової виїзної перевірки.
3. Застосувати відповідні штрафні санкції за результатами перевірки.
4. Вказати, які дії застосовує податковий орган, якщо платник податків не погоджується на визначену суму податкового боргу та подав у встановлені строки скаргу.

Приклад виконання самостійного завдання:

Підприємство «Крок» за звітний період здійснило наступні операції:

1. Доходи від поставки товарів (в т.ч. ПДВ) – 569,1 тис.грн.
 2. Доходи від повернення заборгованості на підставі визнання судом позову платника податків (без ПДВ) – 0,9 тис.грн.
 3. Отримана безповоротна фінансова допомога від підприємства Х - 0,7 тис.грн.
 4. Доходи від зміни курсу валют – 0,8 тис.грн.
 5. Подано заяву в господарський суд про стягнення заборгованості за відвантажені товари на суму 18,2 тис.грн.
 6. Дохід від продажу медикаментів (пільга з ПДВ) – 20,0 тис.грн.
- У декларації про прибуток підприємства за звітний період дохід підприємства був відображений у розмірі – 496,65 тис.грн.

Розв'язок:

1. Розрахуємо суму доходу від поставки товарів без ПДВ:

$$(569,1/100%) \times 20\% = 474,25$$

2. Розкриємо види доходів, які не включаються до декларацій з податку на прибуток:

- доходи від повернення заборгованості на підставі визнання судом позову платника податків (без ПДВ) – 0,9 тис.грн.

- подано заяву в господарський суд про стягнення заборгованості за відвантажені товари на суму 18,2 тис.грн.

3. Розрахуємо дохід підприємства, який включається до складу доходів, що оподатковуються:

$$474,25 + 0,7 + 0,8 + 20,0 = 495,75$$

У декларації сума доходу для розрахунку податку на прибуток була збільшена на суму 0,9 тис.грн.

Теми рефератів

1. Порядок роботи податкових органів при здійсненні аналізу діяльності платників податків, які мінімізують податкові зобов'язання при визначенні податку на прибуток.
2. Аудит рентної плати за нафту, природний газ і газовий конденсат, а також рентної плати за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами, природного газу та аміаку.

Рекомендована література: [6, 9-11,44-46, 61].

ТЕМА 6. ОСОБЛИВОСТІ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ ПРИ СПРОЩЕНІЙ СИСТЕМІ ОПОДАТКУВАННЯ

Мета: закріплення навичок податкового контролю при спрощеній системі оподаткування юридичних і фізичних осіб.

План практичного заняття

1. Невійзна документальна перевірка податкової звітності з єдиного податку.
2. Війзна документальна перевірка достовірності нарахування і своєчасності сплати єдиного податку.
3. Особливості податкового контролю при сплаті фіксованого податку.

Методичні вказівки

При вивченні першого питання необхідно звернути увагу на те, що правильність нарахування єдиного податку суб'єктами малого підприємництва залежить від таких факторів: достовірність бази оподаткування; правильність застосування ставки єдиного податку; відсутність арифметичних помилок.

При підготовці другого питання необхідно врахувати, що при перевірці встановлюється достовірність об'єкта нарахування єдиного податку. Для цього використовується книга обліку продажу товарів (робіт, послуг), Книга обліку придбання товарів (робіт, послуг), Книга обліку доходів і витрат, первинні документи. Податковому інспектору необхідно впевнитися, що усі записи здійснюються в Книзі у хронологічній послідовності і підтверджені первинними документами.

В четвертому питанні необхідно звернути увагу на те, що у разі якщо у податковому (звітному) році частка сільськогосподарського товаровиробництва становить менш як 75 відсотків, сільськогосподарський товаровиробник сплачує податки у наступному податковому (звітному) році на загальних підставах.

Питання для самостійного опрацювання

1. Перевірка звітності по фіксованому сільськогосподарському податку.
2. Перевірка обліку єдиного податку юридичних осіб.
3. Облік платників єдиного податку - юридичних осіб.
4. Облік платників єдиного податку - фізичних осіб.

Завдання для самостійної роботи

Задача 1

ТОВ "Ніка", що надає послуги з ремонту обчислювальної техніки, подає заяву 10.03.201_ про перехід на спрощену систему оподаткування з наступного кварталу.

На основі показників діяльності підприємства прийняти рішення: чи може ТОВ "Ніка" бути платником єдиного податку в наступному кварталі?

Якщо рішення позитивне - заповнити відповідні документи з обліку

платників єдиного податку та визначити його ставку.

Показники діяльності ТОВ "Ніка" за попередні 12 місяців

Місяць	Кількість штатних працівників, чол.	Кількість сумісників, чол.	Виручка від реалізації, тис. грн.
4	53	3	48,4
5	50	1	52,0
6	44	1	50,1
7	46	-	40,9
8	46	2	45,6
9	49	3	56,7
10	49	3	60,0
11	49	3	79,7
12	48	-	37,6
1	40	-	20,8
2	41	3	29,7
3 (розрахунково)	47	1	35,1

Інформація про засновників ТОВ "Ніка"

Засновник	Середньооблікова кількість працюючих за рік, чол.	Виручка від реалізації за рік, тис. грн.	Частка в статутному капіталі, %
Іванов І.І.	X	X	50
КБ "Приватбанк"	2 450	8 561,7	10
СПД Петров О.Ф.	3	173,8	25
ТОВ "Скіф"	48	1 150,5	5
ВАТ "ТНК" (виробник нафтопродуктів)	169	6 700,0	10

Задача 2

ПП "СТВ" є платником єдиного податку за ставкою 7 %. Протягом I кварталу 201_ р. були здійснені такі операції:

№	Господарська операція	Сума, грн.
1	2	3
Січень 201_ р.		
1	Отримана оплата за відвантажені товари	2 800
1	2	3
2	Отримані відсотки за депозитним договором	500
3	Отримана орендна плата	750
Лютий 201_ р.		
4	Отримана оплата за виконані роботи	8 740
5	Реалізовані основні фонди (залишкова вартість - 2 750 грн.)	5 500
6	Отримана орендна плата	750
Березень 201_ р.		
7	Отримана оплата за надані послуги	3 930
8	Отримані товари за бартерною угодою	1 500
9	Отримана орендна плата	750
Березень 201_ р.		
7	Отримана оплата за надані послуги	3 930
8	Отримані товари за бартерною угодою	1 500
9	Отримана орендна плата	750

Підприємство має 45 найманих працівників і 2 вантажні автомобілі, один з яких здає в оперативну оренду. Необхідно:

1. Визначити перелік, строки подання податкової звітності та строки сплати єдиного податку за I квартал 201X р.

2. Заповнити Книгу обліку доходів і витрат суб'єкта малого підприємництва.

3. Заповнити Декларацію сплати єдиного податку суб'єктом малого підприємництва - юридичною особою за I квартал 201X р.

4. Визначити вид і суму штрафних санкцій, якщо підприємство затримало подання Декларації сплати єдиного податку на 5 днів.

5. Визначити, яке рішення має бути прийнято органом ДФС за наслідками діяльності підприємства за I квартал 201X р.

Задача 3

ТОВ "Парус" є платником єдиного податку за ставкою 5%. У березні 201X р. підприємством були здійснені такі господарські операції:

- придбана сировина від ТОВ "Ліга" на суму 1500 грн. без ПДВ (оплата здійснена у квітні місяці);

- придбані матеріали на виробництво від ТОВ "Галактика" на суму 1200 грн. з ПДВ (оплата здійснена в січні місяці);

- придбано виробниче обладнання на суму 4200 грн. з ПДВ (оплата здійснена в березні місяці);

- придбані товари від приватного підприємця, який не є платником ПДВ, на суму 600 грн. (оплата здійснена в березні місяці);

- передані сировина зі складу на виробництво на суму 5000 грн.;

- відвантажена готова продукція ТОВ "Альфа" на суму 1200 грн. з ПДВ (оплата одержана в травні місяці);

- відвантажена готова продукція ВАТ "Глобус" на суму 6000 грн. з ПДВ (оплата одержана в березні місяці);

- реалізовані товари спеціального призначення для інвалідів за переліком, встановленим Кабінетом Міністрів України на суму 1400 грн. (оплата одержана в березні місяці);

- перераховані кошти ТОВ "Каліпсо" за товари, які ще не отримані, в сумі 3000 грн. з ПДВ;

- одержана попередня оплата від ПП "Оріон" в сумі 5400 грн. з ПДВ.

Сума ПДВ, визначена платником у розмірі 600 грн., сплачена до бюджету 25.05.201_. Сума єдиного податку, визначена платником -268 грн., сплачена до бюджету 20.04.201_.

Планова виїзна перевірка ТОВ "Парус" була проведена 24.06.201_.

Перевірити правильність нарахування і своєчасність сплати ПДВ та єдиного податку, а також застосувати відповідні штрафні санкції в разі порушення податкового законодавства.

Задача 4

У ДПІ від трьох громадян (В.М. Марків, І.С. Петров, О.В. Шевченко), які зареєстровані як суб'єкти малого підприємництва, надійшли заяви про право

застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності.

1. Приватний підприємець В.М. Марків здійснює продаж промислових товарів. у його підприємницькій діяльності беруть участь дружина і син. Обсяг виручки за попередній рік склав 65000 грн.

2. Приватний підприємець І.С. Петров здійснює продаж лікеро-горілчаних і тютюнових виробів. З ним у трудових відносинах перебувають два найманих працівники, а обсяг виручки від продажу за попередній рік склав 150000 грн.

3. Приватний підприємець О.В. Шевченко виготовляє і реалізує меблі. У його підприємницькій діяльності беруть участь 8 найманих працівників, син, дочка і два брати. Обсяг виручки від реалізації за попередній рік склав 450000 грн.

До відома: міською радою встановлені такі розміри щомісячних ставок єдиного податку для фізичних осіб: магазини та відділи в стаціонарних приміщеннях з продажу непродовольчих товарів (крім торгівлі автомобілями) - 80 грн.; виготовлення та реалізація меблів - 160 грн.

Задача 5

Приватний підприємець І.І. Іванов, який займається роздрібною торгівлею продуктів харчування, застосовує спрощену систему оподаткування шляхом сплати єдиного податку. Відповідно до рішення міської ради щодо цього виду діяльності передбачена ставка єдиного податку 170 грн.

Показники діяльності ПП "Іванов І.І."

Показник	I квартал	II Квартал	III квартал	IV квартал	Всього за рік
Виручка від реалізації, грн.	94 500	150 500	189 640	196 500	?
Витрати (за нормативом)*	?	?	?	?	?
Кількість найманих працівників	3	5	5	7	X
Єдиний податок, грн.	?	?	?	?	?

Норматив витрат - 25 %.

Скласти Звіт суб'єкта малого підприємництва - фізичної особи - платника єдиного податку за IV квартал. Визначити, чи може приватний підприємець залишатися в наступному році на спрощеній системі оподаткування? Яку суму податку з доходів фізичних осіб він повинен сплатити в разі застосування загальної системи оподаткування?

Задача 7

Громадянин Д.І. Романенко подав до ДПІ в м. Запоріжжя декларацію про те, що протягом 7-ми днів, з 20 по 26 травня поточного року, він буде продавати на торговельному майданчику промислові товари, а саме:

- 8 жіночих блуз, вартість однієї - 48 грн.;
- 9 жіночих суконь, вартість однієї - 85 грн.;
- 14 дитячих футболок, вартість однієї - 15 грн.;
- 10 дитячих суконь, вартість однієї - 30 грн.

Визначити суму податку на промисел, яку необхідно сплатити громадянину при придбанні патенту.

Приклад виконання самостійного завдання:

Перевірити суму сплати Єдиного податку юридичної особи.

Підприємство «Альфа» платник Єдиного податку за ставкою 5% придбало товар загальною сумою 2350 грн. в т.ч. ПДВ та реалізувало цей товар отримавши виручку від реалізації у сумі 2410 грн. в т.ч. ПДВ. При цьому підприємство платник Єдиного податку сплатило ПДВ у сумі 10 грн. Підприємство розрахувало суму Єдиного податку у розмірі 100 грн. 42 коп.

Розв'язок:

1. Для розрахунку суми Єдиного податку розраховується вся сума, яка була зарахована на поточний рахунок включаючи суму ПДВ:

$$(2410 \times 5\%) / 100\% = 120,50$$

Таким чином сума Єдиного податку була занижена на 20,08 грн.

Дана помилка виникла на підставі виключення суми ПДВ із виручки від реалізації.

Теми рефератів

1. Недоліки та суперечності спрощеної системи оподаткування.
2. Перспективи застосування спрощеної системи оподаткування.

Рекомендована література: [12, 21-22, 25, 42,50, 56]

ТЕМА 7. КОНТРОЛЬ ЗА ПРАВИЛЬНІСТЮ СПРАВЛЯННЯ ІНШИХ ПЛАТЕЖІВ

Мета: вивчення особливостей податкового контролю за правильністю нарахування та своєчасністю сплати до бюджету місцевих податків і зборів.

План практичного заняття

1. Особливості контрольної роботи податкових органів при справлянні збору за припаркування автотранспорту.
2. Аудит плати за землю.
3. Аудит екологічного податку.
4. Аудит збору за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок Державного бюджету.
5. Аудит збору за забруднення навколишнього природного середовища.
6. Аудит зборів за спеціальне використання природних ресурсів.

Методичні вказівки

При вивченні першого питання необхідно звернути увагу на те, що сума збору за місця для паркування транспортних засобів, обчислена відповідно до податкової декларації за звітний (податковий) квартал, сплачується щоквартально, у визначений для квартального звітного (податкового) періоду строк, за місцезнаходженням об'єкта оподаткування.

При підготовці другого питання необхідно врахувати, що при перевірці розрахунку плати за землю аудиторію потрібно встановити: дотримання строків подання розрахунків плати за землю; достовірність показників, що використані в розрахунках; обґрунтування наданих пільг; наявність державних актів на право власності або постійного користування землею; наявність договорів на оренду; достовірність ставок земельного податку; чи сплачується, якщо аграрне підприємство не є платником ФСП.

У третьому питанні необхідно звернути увагу на те, що для перевірки правильності визначення платниками податку фактичних обсягів викидів із стаціонарних джерел забруднення, скидів та розміщення відходів органи ДФС залучають за попереднім погодженням працівників органу виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища та спеціальних підрозділів центрального органу виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища.

При підготовці четвертого питання необхідно пам'ятати, що справляння збору за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок державного бюджету, регламентується Порядком № 115 та Інструкцією № 105. Разом з цим, якщо платник частково виконувала геологорозвідувальні роботи за рахунок власних коштів, то відповідно до п. 4 Порядку № 115 має сплачувати збір за геологорозвідувальні роботи з урахуванням понижуючих коефіцієнтів. Підставою для застосування таких коефіцієнтів є довідка Мінприроди. Для одержання такої довідки надрокористувач подає Державному інформаційному геологічному фонду (Геоінформ) завірені копії документів, що підтверджують

небюджетне фінансування виконаних геологорозвідувальних робіт (витяг з фінансового плану підприємства, кошторису витрат власних коштів, звіти про виконані геологорозвідувальні роботи за формою 01-гр і 2-гр).

При вивченні п'ятого питання необхідно враховувати, що органи державної податкової служби залучають за попереднім узгодженням територіальні заклади державної санітарно-епідеміологічної служби та територіальні органи Держатомрегулювання для перевірки правильності визначення платниками фактичних обсягів радіоактивних відходів.

При вивченні шостого питання необхідно звернути увагу на те, що при дотриманні лімітів використання природних ресурсів плата має відноситися на витрати виробництва, а при понадлімітному використанні та зниженні якості природних ресурсів повинна стягуватися з прибутку.

Питання для самостійного опрацювання

1. З'ясувати методику проведення аудиту плати за придбання торгового патенту на деякі види підприємницької діяльності.

2. Розглянути методику проведення аудиту збору за користування радіочастотним ресурсом України.

3. Розглянути особливості податкового контролю за справлянням різних місцевих зборів.

Завдання для самостійної роботи

Задача 1

ВАТ "Медтехніка", що займається випуском та реалізацією медичного обладнання, зареєстроване як платник ПДВ. Серед продукції, що виготовляється підприємством, є окреме найменування, що входить до переліку Кабінету Міністрів України (продукція В), а отже, звільнене від оподаткування ПДВ. За III квартал 201X р. є такі дані, грн. без ПДВ.

№	Показник	Липень	Серпень	Вересень
1	2	3	4	5
1	Придбано матеріали для виготовлення:			
	• продукції А;	23 400	27 500	35 450
	• продукції В	7 430		4 500
1	2	3	4	5
2	Відвантажено ТОВ "Ніка" (собівартість 50 %):	48 500		45 300
	• продукції А;		32 800	10 330
	• продукції В	5 200	5 200	
3	Відвантажено ПП "Денвер" (платник єдиного податку) (собівартість 50 %):	4 340	8 360	
	• продукції Б;			
	• продукції В	5 000	3 270	6 940
4	Відвантажена продукція А за бартерною угодою № 55 (собівартість 50 %)	?	3 500	?
5	Придбано обладнання від ВАТ "Фарм"	?	?	40 000

6	Перерахування авансу ПП "Будівельник" - платнику єдиного податку на виконання будівельних робіт	8 100	?	?
7	Відвантажено продукцію А в рахунок раніше отриманої попередньої оплати від ТОВ "Іскра" (собівартість 50 %)	3 740	?	5 440
8	Отримана попередня оплата від приватного підприємця - платника фіксованого податку	?	1 220	1 780
9	Отримано поворотну фінансову допомогу від платника єдиного податку, яка не повернута на кінець звітного кварталу	?	?	10 000
10	Отримані матеріали за бартерною угодою № 55	?	1 730	?
11	Перераховані кошти ТОВ "Алекс" за придбання матеріалів	4 900	1 000	1 320
12	Передано безкоштовно будинку інвалідів (за собівартістю):			
	• продукції А;	2 200		3 900
	• продукції В	700	500	1 820
13	Списано матеріали на виробництво продукції	19 500	37 400	30 455
14	Повернено постачальнику неякісну сировину	?	?	2 400
15	Безоплатно передані ТМЦ неприбутковій організації	3 100	?	1 000
16	Нарахована заробітна плата	12 000	12 000	12 000
17	Здійшені нарахування на заробітну плату	?*		?*
18	Витрачені кошти на рекламу в ЗМІ	?	840	?
19	Надана безповоротна фінансова допомога іншому підприємству	?	3 000	3 000
20	Отримана попередня оплата від ТОВ "Спецобладнання"	4 280	?	18 400
21	Відвантажена ТОВ "Спецобладнання" продукція Б (собівартість 50 %)	?	4 280	25 000
22	Реалізовані основні засоби групи 3	?	?	6 600
23	Отримано штрафні санкції за порушення умов договору	300	?	?
24	Сплата страхових внесків на добровільне страхування працівників	2 500	?	?
25	Витрачені кошти на навчання 5 співробітників, у тому числі засновника	?	5 200	?
26	Нараховані дивіденди	?	1000	?
27	Витрати на гарантійний ремонт медичного обладнання (10 % від вартості обладнання)	3 670	?	?
28	Витрати на послуги зв'язку та Інтернету	1 000	1 000	1 000
29	Витрати на комунальні послуги	2 700	2 900	3 100
30	Оприбуткована готова продукція	35 800	20 000	29 500

Примітка. Оподатковуваний прибуток за попередній рік - 65000 грн.

Балансова вартість запасів на початок звітної періоду:

Показник	Балансова вартість запасів на початок, грн.
Балансова вартість запасів:	
• на складах	69 500

• у незавершеному виробництві	-
• у готовій продукції	95 500
• малоцінні та швидкозношувані предмети на складах	1 000
• у роздрібній торгівлі	-
Усього	?
Балансова вартість основних засобів характеризується такими даними:	
Групи основних засобів	Балансова вартість на початок звітнього кварталу, грн.
Група 3	90 300
Група 5, у тому числі:	40 000
• вантажний автомобіль (новий, 12 000 см ³);	20 000
• легковий автомобіль (2 роки, 1 900 см ³)	10 000
Група 6	60 600
Група 9	2 000
Усього	?

ВАТ "Медтехніка" має у користуванні такі земельні ділянки:

а) землі сільськогосподарського призначення в межах населених пунктів:

- рілля - 450 га;
- багаторічні насадження - 100 га;

б) землі сільськогосподарського призначення за межами населених пунктів:

- рілля - 230 га;
- пасовища - 670 га;

в) земельні ділянки населених пунктів:

- під промисловою забудовою - 1500 м ;
- зайняті житловим фондом, кооперативними автостоянками, гаражно-будівельними, дачно-будівельними кооперативами - 200 м ;
- під офіси на територіях та об'єктах історико-культурного призначення міжнародного значення, зайнятих виробничими, господарськими будівлями і спорудами, що не пов'язані з функціональним призначенням цих об'єктів, - 300 м.

Необхідно зазначити, що підприємство розташоване в обласному центрі з кількістю населення 300 тис. чол. Грошова оцінка 1 га сільськогосподарських угідь: рілля - 4700 грн., пасовища - 2290 грн., багаторічні насадження - 10000 грн. Грошова оцінка земельних ділянок населених пунктів не проведена, при цьому місцевою радою встановлено коефіцієнт 1,5 до затверджених ставок земельного податку.

Протягом III кварталу 201X р. підприємство здійснювало викиди і скиди забруднюючих речовин:

- викиди стаціонарними джерелами забруднення: тверді речовини 1,1 т;
- викиди пересувними джерелами забруднення: бензин не етиловий 48,5т;
- скиди у водні об'єкти: фосфати - 3,5 т (ліміт - 3 т).

За даними податкової звітності підприємством нараховані і сплачені такі податки і збори:

– плата за землю - 4256 грн.;
– збір за забруднення навколишнього природного середовища -2 000,95 грн. (повністю віднесений на валові витрати);

– податок на додану вартість - 1500 грн.;

– податок на прибуток - 670 грн.

Перевірити достовірність визначення:

– плати за землю за III квартал 201X р.;

– збору за забруднення навколишнього природного середовища за III квартал 201X р.;

– податку на додану вартість за вересень 201X р.;

– податку на прибуток за III квартал 201X р.

За наявністю порушень вказати, як виправити помилки.

Підприємство займає загальну площу земельної ділянки 3,6 тис. м², зокрема частину площі земельної ділянки, що перевищує норми відведення, у розмірі 1 тис. м².

Крім того, підприємство займає земельну ділянку, надану в тимчасове користування з метою промислового використання площею 2 тис. м за межами населеного пункту.

Плату за землю підприємство начислило в сумі 1354,55 грн. Перевірити правильність визначення цієї суми, якщо грошова оцінка земельної ділянки населеного пункту становить 4500 грн. за 1 га, а грошова оцінка ріллі по області - 7000 грн. за 1 га.

Задача 2

Виходячи із нижченаведених ситуацій перевірити правильність обчислення збору за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок Державного бюджету.

1. ВАТ "Укргазвидобування" видобуло в III кварталі 201X р. 6500 тис. м газу природного та 400 т конденсату, що супутньо залягає з основними корисними копалинам. За довідкою Геолкому, одержаною підприємством, загальні і детальні пошукові роботи та попередня розвідка на родовищі виконані за рахунок коштів Державного бюджету, а детальна розвідка з дослідно-промисловою розробкою здійснюється за рахунок власних коштів. Офіційно встановлений індекс інфляції за вересень 201X р. становить 102 %. Збір за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок Державного бюджету, визначено в сумі 100 219,35 грн.

2. ВАТ "Укрнафта" видобуло за I квартал 201X р. 5000 т нафти і 4,2 тис. м³ розчинного газу, що супутньо залягає із основною корисною копалиною. Із загального обсягу 500 т нафти видобуто за рахунок підвищення коефіцієнта вилучення. Геологорозвідувальні роботи повністю виконувались за рахунок коштів Державного бюджету. Офіційно встановлений індекс інфляції за березень 201X р. становить 100,2 %. Збір за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок Державного бюджету, визначено в сумі 217250,60 грн.

3. Підприємство видобуло за II квартал 201X р. 38 тис. т кварцитів, 33 тис.т. кварцитів, 85 тис. м³ будівельного каменю і 40 тис. м глини для

виробництва цегли. Обсяги погашених запасів становили: кварцитів із балансових запасів - 20 тис. т і з позабалансових запасів - 18 тис. т, будівельного каменю із балансових запасів - 95 тис. м і глини із балансових запасів - 40,5 тис. м. При розробці родовища технологічно вимушено видобуто 15 тис. м прісних підземних вод, із яких 5 тис. м реалізовано цегельному заводу, а решту вод здреновано в річку. Усі геологорозвідувальні роботи виконувались за рахунок коштів Державного бюджету. Індекс інфляції офіційно не встановлювався. Збір за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок Державного бюджету, визначено в сумі 58298,74 грн.

Задача 3

ВАТ "Дніпросталь", розташоване в басейні річки Дніпро, у своїй діяльності використовує водні ресурси загальнодержавного значення із змішаного джерела. Установлений ліміт забору води становить 9000 л. Згідно з даними первинного обліку до змішаного джерела водопостачання забрано 11000 л води, з них 25 % - з артезіанської свердловини.

Норматив збору за спеціальне водокористування в частині використання поверхневих вод р. Дніпро на південь від м. Києва - 11,50 коп./л, в частині використання підземних вод Дніпропетровської області - 16,94 коп./л³.

Збір за спеціальне використання водних ресурсів нарахований у сумі 2 443,4 грн. Всю суму збору підприємство віднесло витрати. Перевірити правильність обчислення збору за спеціальне використання водних ресурсів.

Задача 4

НАК "Нафтогаз" веде розробку родовища природного газу. Для даного родовища постановою Кабінету Міністрів України встановлений ліміт (граничний обсяг видобутку) в обсязі 500000 тис. м на рік. Фактичний обсяг видобування газу за звітний рік становить 550000 тис. м. Базовий норматив плати при видобуванні природного газу становить 3,21 грн./тис. м. Розмір плати визначено у сумі 1850 тис. грн.

Усю суму збору підприємство віднесло на витрати. Перевірити правильність нарахування плати за користування надрами для видобування корисних копалин.

Приклад виконання самостійного завдання

У II кварталі 201_ року викиди підприємства склали:

1. Водню хлористого – 2 т.;
2. Окис вуглеводню 3 т.;
3. Твердих речовин 4 т.

Норматив екологічного податку за тону кожного елементу забруднюючої речовини складають 4 грн. за тону.

За цей квартал двома легковими автомобілями та двома вантажними автомобілями використано всього бензину не етилового 18 т, дизельного палива 36 т.

Нормативи з екологічного податку за викиди в атмосферу забруднюючих речовин автомобільним транспортом однаковий для кожного виду пального і

складає 6 грн. Корежуючи коефіцієнти, які залежать від чисельності мешканців типу населеного пункту м. Запоріжжя, становлять:

$$K_1 = 1,8$$

$$K_2 = 1,25$$

Сума екологічного податку за розрахунками підприємства становить 810 грн.

Перевірити правильність проведеного розрахунку.

Розв'язок:

$$(2t + 3t + 4t) \times 4 \text{ грн./т} = 36 \text{ грн.}$$

$$(18t + 36t) \times 6 \text{ грн./т} = 324 \text{ грн.}$$

$$36 \times 1,8 \times 1,25 = 81 \text{ грн.}$$

$$324 \times 1,8 \times 1,25 = 729 \text{ грн.}$$

Усього екологічний податок складає $81 + 729 = 810$ грн.

Екологічний податок розрахований правильно.

Тема реферату

1. Податковий контроль у сфері місцевого оподаткування: проблеми та шляхи їх вирішення.
2. Перевірка інших загальнодержавних податків та зборів.

Рекомендована література: [1, 18, 34, 37, 41, 47].

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИРІШЕННЯ

1. Податкова політика держави – це:

1) діяльність фінансових служб підприємств у сфері встановлення та організації справляння податків і податкових платежів у централізовані фонди грошових ресурсів держави;

2) діяльність держави у сфері встановлення, правового регламентування та організації справляння податків і податкових платежів у централізовані фонди грошових ресурсів держави;

3) діяльність податкових органів у сфері встановлення, розрахунку та справляння податків і податкових платежів у централізовані фонди грошових ресурсів держави.

2. Довгострокові цілі податкової політики держави включають:

1) економічне зростання;

2) максимальний рівень зайнятості;

3) поповнення державного бюджету;

4) благополуччя населення;

5) стимулювання інвестиційної діяльності.

3. Векторами макроекономічної ефективності податкової політики є:

1) можливість податкової політики збільшити джерела доходів бюджету;

2) можливість податкової політики забезпечити максимальний рівень зайнятості;

3) здатність податкової політики визначати прийнятну податкову базу.

4. Що можна віднести до стратегічних напрямків податкової політики держави?

1) забезпечення дохідної частини бюджету, достатньої для задоволення державних потреб;

2) розширення кількості податків і обов'язкових платежів для поповнення дохідної частини бюджету;

3) створення оптимальної системи оподаткування, яка б не стримувала розвиток підприємництва;

4) скасування спрощеної системи оподаткування, яка зменшує податкові надходження від суб'єктів підприємництва;

5) надання пільг.

5. У вузькому плані податкова політика охоплює:

1) питання формування державних доходів за рахунок постійних (податків) і тимчасових (позик) джерел;

2) діяльність держави у сфері оподаткування – встановлення видів податків, зборів та інших обов'язкових платежів;

3) діяльність держави лише у сфері оподаткування – встановлення видів

податків, зборів та інших обов'язкових платежів, їх платників, об'єктів, ставок (нормативів) оподаткування, податкових пільг, строків та механізму стягнення податків та їх зарахування до бюджету чи до державних цільових фондів.

6. Найважливішими умовами ефективності податкової політики є її:

- 1) стабільність
- 2) перспективність;
- 3) виваженість;
- 4) передбачуваність.

7. Умовами побудови податкової системи є:

1) необхідно ухилитись від негативного впливу оподаткування на виробництво. Порушення цієї умови призведе до скорочення фонду коштів, з яких сплачуються податки;

2) необхідно враховувати вплив податків на споживача. Скорочення споживання негативно впливає на виробництво і скорочує обсяги надходження податків;

3) необхідно враховувати потребу держави в податкових коштах. Недостатність податкових надходжень призводить до неможливості держави виконувати свої функції;

4) повинен проводитись серйозний науковий аналіз можливостей перекладання податків. Непередбачені перекладання призводять до нерівномірного розподілу податкового тягаря.

8. Система показників вимірювання номінального податкового тягаря на макроекономічному рівні включає:

1) показник загального рівня оподаткування економіки (податковий коефіцієнт);

2) показник спеціального рівня оподаткування економіки;

3) показники тягаря окремих податків.

9. Показник загального рівня оподаткування економіки (податковий коефіцієнт) складається з:

1) фактичного;

2) потенційного;

3) номінального;

4) прогнозного.

10. Фактичний показник загального рівня оподаткування економіки (податковий коефіцієнт) розраховується як:

1) відношення суми нарахованих податків, з урахуванням зборів до державних цільових фондів, до ВВП;

2) відношення суми сплачених податків, з урахуванням зборів до державних цільових фондів, до ВВП;

3) відношення суми нарахованих та сплачених податків, з урахуванням зборів до державних цільових фондів, до НД.

11. Коефіцієнт продуктивності податку на прибуток підприємств розраховується як:

- 1) відношення ефективної ставки податку на прибуток до стандартної ставки;
- 2) відношення сумарних надходжень податку на прибуток до кінцевих споживчих витрат домогосподарств;
- 3) відношення стандартної ставки податку на прибуток до ефективної ставки.

12. Права органів державної податкової служби відповідно до Податкового кодексу України:

- 1) під час проведення виїзних перевірок отримувати у платників податків (представників платників податків) копії документів (засвідчені підписом платника податків або його посадовою особою та скріплені печаткою (за наявності)), що свідчать про порушення вимог податкового законодавства або іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на органи державної податкової служби;
- 2) роз'яснювати законодавство з питань оподаткування серед платників;
- 3) проводити перевірки платників податків;
- 4) проводити контрольні розрахункові операції до початку перевірки платника податків щодо дотримання ним порядку проведення готівкових розрахунків та застосування реєстраторів розрахункових операцій.

13. Види відповідальності, які несуть особи, винні у порушенні законодавства про державну службу, згідно зі ст. 38 Закону України «Про державну службу»:

- 1) кримінальна відповідальність;
- 2) цивільна відповідальність;
- 3) адміністративна відповідальність.

14. Пріоритети у роботі податкових органів, дотримання яких має сприяти вдосконаленню податкового менеджменту:

- 1) утвердження партнерських відносин з платниками податків;
- 2) здійснення адміністративного впливу на платників податків;
- 3) концентрація зусиль на кваліфікованій роботі з великими платниками податків, бюджетоутворювальними галузями економіки;
- 3) якісний ринковий аналіз фінансових тенденцій.

15. Система податкових законів регулює відносини між:

- 1) державою і платником податків;

- 2) платниками податків;
- 3) державою і органами місцевого самоврядування;
- 4) органами податкової служби і платниками;
- 5) державою і органами, що забезпечують справляння податків.

16. Який з нижчезазначених пунктів відноситься до прав платників податків і зборів?

- 1) подання податковим органам документів, що підтверджують права на пільги щодо оподаткування.
- 2) подання до державних податкових органів декларацій, звітів, розрахунків.
- 3) оскарження у встановленому законом порядку рішень державних податкових органів.

17. З яких частин формується облікова справа платника податків – фізичної особи СПД?

- 1) вступна;
- 2) реєстраційна;
- 3) описова;
- 4) підсумкова;
- 5) звітна.

18. До Державного реєстру фізичних осіб не вноситься інформація про осіб, які:

- 1) Постійно проживають в Україні, мають об'єкти оподаткування та зобов'язані сплачувати податки.
- 2) Не мають постійного місця проживання в Україні, але відповідно до чинного законодавства зобов'язані сплачувати податки в Україні.
- 3) Через свої релігійні або інші переконання відмовляються від реєстрації.

19. Які документи включає реєстраційна частина облікової справи платників податків?

- 1) декларації;
- 2) кошториси;
- 3) заява (форма № 1-ОПП);
- 4) копія свідоцтва про державну реєстрацію

20. Які документи включає звітна частина облікової справи платників податків:

- 1) декларації;
- 2) звітні документи, що подаються платником податку у період його діяльності;
- 3) заява (форма № 1-ОПП).

21. Основне завдання податкового прогнозування і планування:

1) практичне втілення розроблених у процесі реалізації функції планування заходів щодо організації й функціонування податкової системи держави;

2) розробка законодавчих нормативних актів, які регламентують порядок організації й функціонування податкової системи держави на основі обраної податкової політики держави;

3) необхідність економічно обґрунтовано забезпечити якісні та кількісні параметри бюджетних завдань і перспективних програм соціально-економічного розвитку країни, виходячи із розробленої і прийнятої у законодавчому порядку соціально-економічної доктрини.

22. Через що реалізується податкова політика?

1) податковий механізм;

2) податкові пільги;

3) податковий менеджмент.

23. Податковий механізм - це:

1) правове та організаційне забезпечення створення та функціонування податкової системи держави;

2) система форм та методів управління податковою системою з метою реалізації податкової політики;

3) сукупність прийомів та методів реалізації податкової політики.

24. До принципів побудови оптимальної податкової системи можна віднести:

1) принцип платоспроможності;

2) принцип нейтральності;

3) принцип повноти;

4) принцип вигоди та адміністративної зручності;

5) принцип визначальної бази.

25. Функція планування податкової системи - це:

1) комплекс заходів, спрямованих на перевірку ефективності функціонування чинної податкової системи держави з метою внесення до неї необхідних коригувань;

2) коригування чинної податкової системи з метою підвищення її ефективності;

3) розробка законодавчих нормативних актів, які регламентують порядок організації й функціонування податкової системи держави на основі обраної податкової політики держави.

26. Функція організації податкової системи - це:

1) комплекс заходів, спрямованих на перевірку ефективності

функціонування чинної податкової системи держави з метою внесення до неї необхідних коригувань;

2) коригування чинної податкової системи з метою підвищення її ефективності;

3) розробка законодавчих нормативних актів, які регламентують порядок організації й функціонування податкової системи держави на основі обраної податкової політики держави;

4) практичне втілення розроблених у процесі реалізації функції планування заходів щодо організації й функціонування податкової системи держави.

27. Принцип вигоди та адміністративної зручності:

1) втрати в результаті сплати податків мають співвідноситися для платників податків з тими вигодами і суспільними благами, які вони отримують за рахунок фінансових і податкових надходжень;

2) тягар оподаткування має розподілятися відповідно до платоспроможності платника податків (розміру доходу, обсягу споживання, вартості майна тощо).

28. Система органів управління оподаткуванням включає:

1) органи законодавчої та виконавчої влади;

2) органи оперативного управління в податковій сфері;

3) науково-дослідні заклади;

4) недержавні організації;

5) представництва.

29. Які з перелічених груп органів можна віднести до вповноважених органів у сфері податкового контролю?

1) органи, вповноважені ухвалювати нормативно-правові акти у сфері оподаткування;

2) органи, які беруть участь у розробці нормативно-правових актів у сфері оподаткування;

3) органи, що здійснюють контроль у сфері оподаткування;

4) органи, які надають роз'яснення у сфері податкового законодавства.

30. Недержавні організації, які беруть участь в управлінні податковими відносинами включають:

1) громадські організації платників податків;

2) науково-дослідні заклади;

3) Міністерство фінансів;

4) аудиторські, юридичні, консультативні фірми;

5) представництва.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття податкового контролю.
2. Суб'єкти, об'єкт, мета податкового контролю.
3. Законотворча діяльність.
4. Державна фіскальна служба України
5. Податковий облік.
6. Облік платників податків - юридичних осіб.
7. Обліковий реєстр, його структура, порядок ведення.
8. Облік платників ПДВ.
9. Облік неприбуткових організацій.
10. Камеральна перевірка.
11. Повнота та своєчасність подання податкових декларацій та розрахунків.
12. Дотримання вимог щодо порядку заповнення поданих документів.
13. Узгодженість звітних даних.
14. Оформлення результатів камеральної перевірки.
15. Документальна перевірка.
16. Камеральна перевірка декларацій з ПДВ.
17. Своєчасність подання декларації, наявність додатків та довідок.
18. Перевірка податкових зобов'язань з ПДВ.
19. Правильність відображення оподатковуваних операцій.
20. Коригування зобов'язань з ПДВ.
21. Перевірка податкового кредиту.
22. Камеральна перевірка декларацій про прибуток підприємства.
23. Своєчасність подання декларації.
24. Визначення суми податку на прибуток, що підлягає сплаті до бюджету.
25. Документальна перевірка бухгалтерської звітності з питань нарахування податку на прибуток.
26. Перевірка правильності нарахування податку з доходів фізичних осіб.
27. Достовірність об'єкта оподаткування.
28. Правильність арифметичних підрахунків.
29. Звірка даних розрахунково-платіжних відомостей з даними касової книги.
30. Повнота та своєчасність перерахування до бюджету утриманих податків.
31. Оформлення акту перевірки.
32. Облік платників єдиного податку.
33. Порядок видачі свідоцтва про сплату єдиного податку.
34. Порядок перевірки розрахунків плати за землю.
35. Своєчасність подання розрахунку.
36. Правильність застосування ставок земельного податку.
37. Документальні перевірки плати за землю.
38. Достовірність об'єкта оподаткування земельним податком.
39. Перевірка та контроль митних платежів.
40. Перевірка правильності застосування ставок Єдиного митного тарифу.

IV ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК

Адміністративне правопорушення – протиправна, навмисна або необережна дія або бездіяльність, яка робить замах на державний або суспільний порядок, власність, права й свободи громадян, на встановлений порядок управління, за яку законодавством передбачена адміністративна відповідальність.

Документальною перевіркою вважається перевірка, предметом якої є своєчасність, достовірність, повнота нарахування та сплати усіх передбачених Кодексом податків та зборів, а також дотримання валютного та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, дотримання роботодавцем законодавства щодо укладення трудового договору, оформлення трудових відносин з працівниками (найманими особами) та яка проводиться на підставі податкових декларацій (розрахунків), фінансової, статистичної та іншої звітності, реєстрів податкового та бухгалтерського обліку, ведення яких передбачено законом, первинних документів, які використовуються в бухгалтерському та податковому обліку і пов'язані з нарахуванням і сплатою податків та зборів, виконанням вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на органи державної податкової служби, а також отриманих в установленому законодавством порядку органом державної податкової служби документів та податкової інформації, у тому числі за результатами перевірок інших платників податків.

Документальна планова перевірка повинна бути передбачена у плані-графіку проведення планових документальних перевірок.

Камеральною вважається перевірка, яка проводиться у приміщенні органу державної фіскальної служби виключно на підставі даних, зазначених у податкових деклараціях (розрахунках) платника податків. Камеральна перевірка проводиться без будь-якого спеціального рішення керівника податкової та направлення на її проведення, без присутності платника. Їй підлягає вся податкова звітність суцільним порядком.

Кримінальне ухилення від сплати податків передбачає здійснення платником податків протизаконних соціально і економічно небезпечних дій (бездіяльності), спрямованих на уникнення від сплати податку або зниження його розміру. До того ж має місце порушення норм податкового та кримінального законодавства Кримінальним способом ухилення від оподаткування є несплата (недоплата) податків у великих і особливо великих розмірах, здійснена умисне, неодноразово та в змові групи осіб, зокрема, шляхом підроблення документів, фальсифікації даних бухгалтерського обліку, неоприбуткування коштів, що поступили в касу підприємства за реалізовану продукцію, фіктивного приймання на роботу та інших дій (бездіяльності).

Кримінальній відповідальності і покаранню підлягає особа, винна у вчиненні злочину, тобто така, що умисно або з необережності вчинила передбачене кримінальним законодавством суспільно небезпечне діяння.

Облік платників податків — це сукупність заходів реєстраційного характеру, спрямованих на забезпечення ефективності здійснення податкового менеджменту на державному рівні.

Пеня – це плата у вигляді процентів, нарахованих на суму податкового боргу (без урахування пені), яка стягується з платника податків у зв'язку з невчасним погашенням податкового зобов'язання.

Податковий борг (недоплата) – податкове зобов'язання (з урахуванням штрафних санкцій за їх наявності), узгоджене платником податків або встановлене господарчим судом, але не сплачене у встановлений термін, а також пеня, нарахована на суму такого податкового зобов'язання.

Податковий контроль згідно ст.61 Податкового кодексу України – це система заходів, що вживаються контролюючими органами з метою контролю правильності нарахування, повноти і своєчасності сплати податків і зборів, а також дотримання законодавства з питань проведення розрахункових та касових операцій, патентування, ліцензування та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.

Ухилення від сплати податків – це діяння особи, спрямоване на повну або часткову несплату певних податків, зборів, інших обов'язкових платежів, які мають сплачуватись підприємствами, установами та організаціями різних форм власності, а також фізичними особами.

Фактичною вважається перевірка, що здійснюється за місцем фактичного провадження платником податків діяльності, розташування господарських або інших об'єктів права власності такого платника. Така перевірка здійснюється органом державної податкової служби щодо дотримання порядку здійснення платниками податків розрахункових операцій, ведення касових операцій, наявності ліцензій, патентів, свідоцтв, у тому числі свідоцтв про державну реєстрацію, виробництва та обігу підакцизних товарів, дотримання роботодавцем законодавства щодо укладення трудового договору, оформлення трудових відносин з працівниками (найманими особами).

Фінансова санкція (штраф) – це плата у фіксованій сумі або у вигляді процентів від суми податкового зобов'язання (без урахування пені і штрафних санкцій), яка стягується з платника податків у зв'язку з порушенням ним правил оподаткування.

ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Аверянова Є., Абрамцова Т., Василенко В., Діброва Н., Лисиця Т., Литвинов К. Податок на додану вартість: консультації, відповіді на запитання, роз'яснення спеціалістів міністерств та відомств, нормативна база, первинна документація: практичне керівництво. — К.: Баланс-Клуб, 2008. — 176 с.
2. Адміністративна відповідальність за ухилення від оподаткування: навч. посіб. / В.К. Шкарупа, М.В. Коваль, М.О. Мацелик, Т.О. Мацелик; Держ. податк. адмін. України, Нац. ун-т держ. податк. служби України. — Ірпінь, 2008. — 206 с.
3. Берлач А. І. Податкове право України: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини "Україна". — К. : Університет «Україна», 2006. — 336 с.
4. Бех Г. В., Дмитрик О. О., Кобильник Д. А., Криницький І. Є., Кучерявенко М. П. Податкове право: Навч. посіб. / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого / М.П. Кучерявенко (ред.). — К. : Юрінком Інтер, 2003. — 400 с.
5. Бодюк А.В. Податкова система (ресурсні платежі): навч. посібник / Державна податкова адміністрація України; Національний ун-т держ. Податкової служби України. — Ірпінь, 2007. — 575 с.
6. Войнаренко М.П., Пухальська Г.В. Податковий облік і аудит: підручник – К., ВЦ «Академія», 2009. – 376 с.
7. Викриття злочинів у сфері оподаткування / С.Ю. Василенко, І.В. Сервецький, О.М. Юрченко. — К.: Просвіта, 2000. — 398 с.
8. Завгородний В.П. Налоги и налоговый контроль в Украине . – К.: АСК, 2001. – 639 с.
9. Предборський В.А. та ін. Виявлення правопорушень у сфері оподаткування. – К.: Фенікс, 1999. – 216 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - №30. – Ст.141.
2. Податковий Кодекс України: Закон України від 02 грудня 2010 р. - № 2755- VI (зі змінами та доповненнями).
3. Бюджетний кодекс України: Закон України від 8 липня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2010. - № 50-51. - Ст. 572.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8073-Х // Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до № 51, ст. 1122.
5. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341 // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2001 № 25-26. – Ст.131.

6. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08 липня 2010 р.// Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 2-3, Ст.11.
7. Митний кодекс України // Відомості Верховної Ради України.— 2012.— №44-45, №46-47, № 48. – Ст. 552.
8. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України.— 2004.— №50. – Ст.540.211
9. Про оренду землі: Закон України від 6 жовтня 1998р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 10. – Ст.102.
10. Про запровадження марок акцизного збору на алкогольні напої та тютюнові вироби: Указ Президента України // Урядовий кур'єр. – 1995. - №145- 146. – С.9.
11. Про державне мито: Декрет Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993р. № 7 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 13. – Ст. 113.
12. Про затвердження Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 р. // Офіційний вісник України. – 2011. – №1. – Ст. 35.
13. Владімірська М., Діброва Н., Завгороднев В., Журавель Н., Зіненко Щ., Лисиця Т. Податок на прибуток: консультації, відповіді на запитання, роз'яснення спеціалістів міністерств та відомств, нормативна база: практичне керівництво. — К. : Баланс-Клуб, 2008. — 176 с.
14. Кучерявенко М. П. Податкове право України. Академічний курс: підручник. — К.: «Правова єдність», всеукраїнська асоціація видавців, 2008. — 699 с.
15. Мельник П. В., Тарангул Л. Л., Варналій З. С., Кушнарєць Д. В., Харлан Є. А. Податкова політика України: стан, проблеми та перспективи: монографія / Державна податкова адміністрація України; Національний ун-т держ. Податкової служби України. Науково-дослідний центр з проблем оподаткування / З.С. Варналій (ред.). — К.: Знання України, 2008. — 675 с.
16. Налоговые системы зарубежных стран: учебно-методическое пособие / Л.В. Попова, И.А. Дрожжина, Б.Г. Маслов. – М.: Дело и Сервис, 2008. – 368 с.
17. Налоговый процесс: Учебное пособие : К.: Алерта КНТ, ЦУЛ 2010 – 392 с.
18. Оподаткування доходів фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності: Збірник , К.: Юрінком Інтер, 2009. – 304 с.
19. Педь І. В. Непрямі податки в податковій системі України: навч. Посібник / Ю.М. Лисенков (ред.). — К. : Знання, 2008. — 348 с.
20. Податки у термінах і визначеннях: короткий словник-довідник податківця / П.В. Мельник (голова ред.кол.), Ю.В. Бондар (упоряд.). — К. : ДП «ІВЦ ДПА України», 2008. — 736 с.
21. Податкова система: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ [Лютий І.О., Демиденко Л.М., Романюк М.В. та ін.]; За ред.. І.О. Лютого. – К.: Центр

учбової літератури, 2009. – 456 с.

22. Податкова система: практичні питання застосування норм Податкового кодексу України / Державна податкова служба України; за заг. ред. В.Ю. Захарченка. – К.: Юрінком Інтер, 2011. – 368 с. – (Бібліотека платника податків; кн. 1 (19)). – 360 с.

23. Пришва Н.Ю. Податкове право: навч. посіб. / Н.Ю. Пришва. – К.: Хрінком Інтер, 2010. – 368 с.

24. Реєстрація та облік платників податків в органах державної податкової служби. (Державна податкова служба України; за аг ред.. С.В.Буряка, К.: Юрінком Інтер 2010 – 416 с. (Бібліотека платника податку.)

25. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва: метод. розробка / Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва / К.О. Ващенко (ред.). - К., 2008. - 144 с.

26. Фінансове право: навч. посіб. / за заг. ред. Д.М. Павлова, О.А. Кузьменко, А.Г. Чубенка. – К.:КНТ, 2009. – 520 с.

Навчально-методичне видання
(українською мовою)

Саєнко Олена Романівна
Саєнко Світлана Геннадіївна

ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ І АУДИТ

Методичні вказівки
до виконання самостійної роботи для студентів
освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»
напряму підготовки «Облік і аудит»

Рецензент *Т.В. Заховалко*
Відповідальний за випуск *Н.М. Шмиголь*
Коректор *В.В. Сьомченко*